

Państwowa Komisja Badania Wypadków Lotniczych

INCYDENT 2020/2116

UCHWAŁA

z dnia 24 stycznia 2022 r.

Rodzaj, typ statku powietrznego:	SZD-51-1 „Junior”
Znaki rozpoznawcze SP:	SP-3427
Data zdarzenia:	31 lipca 2020
Miejsce zdarzenia:	Kołątajew (51,688351°N 17,847165°E)

Po rozpatrzeniu Raportu Końcowego oraz zgromadzonej dokumentacji z przeprowadzonego badania zdarzenia przedstawionego przez użytkownika statku powietrznego działając na podstawie Art. 135 ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. Prawo lotnicze (z późn. zm.) oraz §18 Rozporządzenia Ministra Transportu z dnia 18 stycznia 2007 r. w sprawie wypadków i incydentów lotniczych, Państwowa Komisja Badania Wypadków Lotniczych uznała, że:

1. Zdarzenie miało następujący przebieg:

W dniu 31.07.2020 r. o godzinie 13:06 UTC z Lotniska w Michałkowie odbył się start zespołu (samolot, szybowiec). Holowanie wykonywano samolotem Socata MS893E Rallye, SP-TVG, holowany szybowiec to SZD 51-1 Junior, SP-3427. W trakcie holowania na termikę na pokładzie samolotu znajdował się instruktor oraz szkolony pilot realizujący zadanie - nauka holowania szybowców.

Lot przebiegał poprawnie, aż do chwili centrowania komina, kiedy załoga samolotu zmieniła kierunek krążenia z lewego na prawy. Załoga samolotu poczuła szarpnięcie i zauważyła po lewej stronie w dole szybko zniżający się szybowiec. Obserwowali go, aż do momentu lądowania w terenie przygodnym.

Według relacji pilota szybowca, w trakcie zmiany kierunku krążenia na wysokości około 450 m nastąpiło zluźnienie liny holowniczej, w wyniku czego znalazła się ona za końcówką skrzydła. Pilot, chcąc ją naprężyć otworzył hamulce aerodynamiczne, co spowodowało zaczepienie liny o skrzydło szybowca. Naprężająca się lina przesunęła się w kierunku środka skrzydła i zaczepiła o płytę hamulca aerodynamicznego. W wyniku kontaktu z krawędzią płyty hamulca aerodynamicznego lina została przecięta, a płyta uległa wygięciu. W związku z tym próba schowania hamulców aerodynamicznych nie powiodła się. Z uwagi na szybką utratę wysokości pilot

szybowca podjął decyzję o lądowaniu w terenie przygodnym. Lądowanie przebiegło bez zakłóceń z niewielką utratą kierunku w końcowej fazie dobiegu.

W trakcie zdarzenia szybowiec został nieznacznie uszkodzony (odgięcie płyty hamulców aerodynamicznych, niewielkie rozwarstwienie krawędzi spływu na wysokości skrzynki hamulcowej). Usterka została naprawiona i właściwie potwierdzona.

2. Przyczyny zdarzenia:

1) Błąd pilota szybowca w technice pilotażu polegający na doprowadzeniu do nadmiernego zlurowania liny holowniczej

2) Nieumiejętne działanie w celu naprężenia zlurowanej liny holowniczej.

3. Okoliczności sprzyjające zaistnieniu zdarzenia lotniczego:

- 1) Brak odpowiedniego treningu pilota szybowca w lotach holowanych w 2020 roku (trzeci lot w tym roku, pierwszy samodzielny).
- 2) Silna turbulencja oraz porywy wiatru.

4. Komisja akceptuje następujące działania profilaktyczne zrealizowane przez podmiot badający:

W następnym dniu w czasie odprawy przedlotowej omówiono z pilotami zaistniałe zdarzenie i procedurę poprawiania błędów podczas holowania oraz lądowania w terenie przygodnym.

5. Ponadto Komisja określa dodatkowo następujące zalecenia dotyczące bezpieczeństwa:

Nie wydano

Nadzorujący badanie

Przewodniczący Komisji